

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАСТОДНЕВНО

ГОДИНА VIII • БРОЈ 156. • 10. ОКТОБАР 1979.

ЦИЈЕНА 2 ДИНАРА

ЈАВНА РАСПРАВА О ИЗБОРНИМ ДОКУМЕНТИМА

У Будви је 2. октобра одржана сједница Извршног одбора Општинске конференције ССРН, којој су присуствовали Жарко Миковић, секретар Општинског комитета Савеза комуниста, и Бранка Медин, предсједник Општинске конференције Саве за социјалистичке омладине. Расправљало се о садржини изборних документа и, на којој дискусији, у којој су учествовали Љубо Алијус, Жарко Миковић, Љубо Лижевић, Владимира Јовановић, Димитрије Јовановић, Иво Прибилић, Стево Франковић, Васо Марковић и Вељко Митровић, утврђено је да изборни документи, Усвојене су измене и допуне Правила општинске организације ССРН, као и одлуке о облицима дјеловања Општинске конференције, избору делегата и саставу Предсједништва Општинске конференције.

Предлаже се да Општинска конференција буде састављена на делегатском принципу. Мјесне конференције Социјалистичког савеза делатирају до 23. друштвено-политичке организације, а друштвене организације, друштва и удружења грађана та које 14 делегата. На нивоу Општинске конференције образовали би се као посебни облици дјеловања дванаест секција, пет координационих

одбора, двије комисије и Вијеће потрошача.

Општинска конференција, која ће се састајати по потреби, а најмање четири пута годишње, бира Предсједништво од 15 чланова, као највиши извршно-политички орган у Конференцији, и предсједника Конференције из састава Предсједништва, и то на годину дана. Секретара Предсједништва бира Предсједништво из свог састава, а мандат му траје двије године.

Јавна расправа о овим изборним документима траје до 15. октобра, а води се по мјесним организацијама Социјалистичког савеза. Након спроведене јавне расправе о изборним документима, Извршни одбор ће на основу примједбе радних људи и грађана утврдити предлоге, које би требало да усвоји Општинска конференција крајем октобра. Истовремено би се водила расправа и о садржини изборних одлука мјесних организација Социјалистичког савеза, те њиховим усвајањем створиле могућности да се у мјесним организацијама спроведу избори у новембру, у складу с раније утврђеним роковима, а самим тим и конституирање Општинске конференције у децембру.

Ј.

Први друштвени Савјет

Предсједништво Општине предложило је Скупштини општине да донесе одлуку о образовању Општинског друштвеног савјета за обнову и изградњу.

Учесници у раду Савјета су Скупштина општине, Извршни одбор, Општинска конференција СКЈ, Општинска конференција ССРН, Општинско вијеће Савеза синдиката, Општинска конференција Савеза социјалистичке омладине, Општински одбор СУВНОР-а, Скупштина СИЗ за изградњу и комуналну дјелатност и ХТО „Монтенегротурист“. Они одређују делегате за рад у Савјету, зависно од питања која су на дневном реду. Делегати поступају у складу са смјерницама органа и организација који су их делегирали, као и у складу с друштвеним интересима и потребама, а одговорни су органи, односно организацији која их је делегирала.

Савјет има Координациони одбор у сталном саставу чије чланове делегирају Скупштина општине, Извршни одбор, ОК СК, ОК ССРН, ОВ СС, Скупштина СИЗ за изградњу и комуналну дјелатност и ХТО „Монтенегротурист“. Координациони одбор се стара о припремању сједница, одређује које ће се научне и друге организације и заједнице и који друштвено-политички, научни, стручни и јавни радници позвати ради учешћа у раду Савјета.

ШЕСТ МЈЕСЕЦИ ОД КАТАСТРОФАЛНОГ ЗЕМЉОТРЕСА

ДА СЕ НИКАД НЕ ПОНОВИ

Послије прве посјете срушеним домовима у Старом граду

За пет дана биће шест мјесеци од петнаестоаприлског разорног земљотреса. Између нас је 180 тешких дана и ноћи. Доживјели смо и регистровали око 5000 потresa, а јачи и слабији интензитета. Прилика је да се присјетимо многих недаћа које нам је је необуздана стихија причинила.

Слика оног јутра, 15. априла, заиста се не може заборавити. За тиши час Стари град претворен је у рушевине из којих су његови житељи, изненађени и преплашени, панично похрлили на градске и злазе. Пуштила се рива, тресла се и димила околна брда. Сви хотели на Словенској плажи смртно су страдали. Слична слика је у Петровцу, Светом Стефану, на селима и засеоцима — свуда где год се окренеш. Становништво је на улицама, у парковима, под ведрим небом. Срећом — свега три жртве. Повријеђених је доста. Права ратна ситуација. Као послије снажног бомбардовања. Најхрабрији спасавају повријеђене и изнемогле. Омладинци, припадници унутрашњих послова, територијалне и народне одbrane су међу првима. Нема струје и воде. Телефонске везе су у прекиду...

Несрећа, изненадна и велика.

Скупштина општине, друштвено-политичке организације, мјесне заједнице и сви други субјекти организовано ступају у ак-

и јаче. А тек оне даноније потмуле и застрашујуће тутњаве, које су претходиле ударима од којих је човека језа хватала! Све се вратило као што је било 15. априла. Чак и нешто горе.

Није се чекало скрите руке. Уз максимум људских напора, у условима изузетно тешким, у првом реду вољом радних људи и грађана општине и солидарношћу наших народи и народности, враћао се полако живот. Одржавају се састанци и зборови, доносе планови и програми за отклањање посљедица од земљотреса. Удари стихије још се оглашавају, али су рјећи и слабији. Становништво се враћа у неопштећене домаћине. Додуше, на стотине породица без крова над главом провешиће једно аријем у одмаралиштима, а већ средином идуће године велики број њих уселиће се у безбедне и конфорне станове. Дјелује оптимистички што је цијела општина градилиште. Зацијело, све иде брже и боље него што су и највећи оптимисти претпостављали. То улива наду за нова прегнушта.

Ни за тренутак се нико не заварава да ће се све порушено и изгубљено у кратком року вратити. Јер, штете су заиста огромне. Близу 700 милијарди динара отишло је у неповрат, и то за свега шеснаест секунди! Међутим, од првог дана реалијо се гледа на стварно становище: петнаестоаприлске раше моћи ће да се ублаже и превазиђу у разумном року само напним упорним радом и уз помоћ цијеле заједнице. Тога се свјесно и другачије нико не резонује.

Жарко се жељи да Будва, Свети Стефан и Петровац врате ранији сјај, да се наша села наките новим и љепшим домовима, да се петнаестоаприлска катастрофа никада више не понови.

М. Пајковић

Штете од земљотреса-преко 680 милијарди

Општинска комисија за процјену штета од катастрофалног земљотреса (предсједник Бранко Бојковић) припремила је извештај, који ће се разматрати у делегатској основи и на наредној сједници Скупштине општине.

Укупна штета у Општини процјењена је на 6.822.224.000,00 динара. Веома значајне ставке чине оштећења на материјалним добрима у друштвеној својини (266 милијарди и 780 милиона), затим оштећења на материјалним добрима у својини грађана — 137.767.000.000 динара (на приватним стамбеним зградама — 71.096.000.000, на викендџијама — 9.126.000.000, пемоћним зградама — 4.059.000.000 оштећења намјештаја и предмета за личну употребу — 21.577.000.000, штете земљорадника — 1.680.000.000 и занатлија — 1.100.000.000 динара) Штете на културно-историјским споменицима, укључујући и Стари град, процјењене су на 187.919.000.000, а разлика између књиговодствене и стварне вриједности за срушене угостиштске објekte процјењена је на 89.756.000.000 динара.

СЛЕДНИЦА ОПШТИНСКОГ КОМИТЕТА САВЕЗА КОМУНИСТА

Смјештај угрожених породица најхитнији задатак

На сједници Општинског комитета СК, која је одржана 25. септембра, анализирана је идејно-политичка активност свих самоуправних, привредних и друштвено-политичких субјеката у општини, резултати и ефекти предузетих мјера на отклањању посљедица катастрофалног земљотреса.

Поред чланова Општинског комитета, сједници су при суствовали Предраг Ђулафић, предсједник СО, Љубо Рађеновић, предсједник Извршног одбора, предсједници друштвено-политичких организација и Вуко Вукадиновић, секретар Предсједништва ЦК СК Црне Горе.

У уводном излагачу Бра нислава Крговића, посебно је наглашено да основно обиљежје укупне идејно-политичке активности у општини представљају перманентни напори свих друштвених чинилаца, усмјерени у правцу што досједијени и ефикаснијег оживотворења зајачаца ЦК СК Црне Горе и Општинског комитета СК о задацима Савеза комуниста и других организованих социјалистичких снага на отклањању посљедица стихије. Досадашња активност на остваривању утврђеног програма обнове и изградње дала је задовољавајуће резултате, али још увијек у неким областима има доста заостајања, нарочито у односу на извршење задатака обезбеђења привременог смјештаја угрожених домаћинства, где још увијек нема дефинитивних и конкретних решења.

Оцијењено је да се активности на оживљавању привреде, санацији и обнови порушених стамбених, здравствених, школских и других објеката одвијају знатно динамичније. Завршена је израда санационих пројеката за све стамбене објекте у друштвеној својини, као и за индивидуалне објекте у приватном власништву. Отпочело је извођење санационих радова на стамбеним објектима у друштвеном сектору који су обиљежени жутом бојом. Према уговору с грађевинским предузећем „Јужна градња“, сто станови ће бити санирано до краја ове, а пре осталих 107 најаксије до 1. марта 1980. године. Такође је у току извођење санационих радова на већини индивидуалних стамбених објекта.

Завршени су сви послови уређења и расчишћавања објеката обиљежених првом бојом, изузев објекта хотела „Мотрон“ и зграде школског центра за усмјерено образовање и васпитање.

Знатно је порастао број ријешених захтјева за додјелу бесповратне новчане помоћи из средстава Фонда солидарности. И даље су присутне тенденције фiktivne подјеле домаћинстава у циљу злоупотребе права на додјелу новчане помоћи, случајеви пријаве оштећеног објекта од стране лица која посједују други објекат који је у употреби, пријава већег броја сувласника, различи-

штећених и изградњу нових стамбених школских, здравствених и других објеката и што је грађевинска оператива на вријеме уведена у посао, па све то даје наду да ће извођачи грађевинских радова извршити преузете обавезе у уговореним роковима.

На крају је закључено да питање обезбеђења привременог смјештаја угрожених породица мора бити дефинитивно решено најкасније до 1. новембра и да убудуће основне организације и целијакупно чланство савеза комуниста морају дјеловати још ефикасније, организованије и одговорније. Формирана је и посебна радна група која ће пратити остваривање утврђених задатака у појединим областима привредног и друштвеног живота.

ПРЕДЛОЖЕНО ВИШЕ ОДЛУКА

Ослобађање накнаде за грађевинско земљиште

Утврђен је нацрт одлуке којом се предлаже да Скупштина општине ослобodi плаќања накнаде за коришћење изграђеног грађевинског земљишта носиоце становарског права на становима у друштвеној својини и власнике породичних стамбених зграда, као и правни и физичка лица чије су зграде, односно пословни простор од Општинске комисије за утврђивање степена оштећења и употребљивости објекта или изградње стамбene зграде, односно омогући њена употреба.

Плаќања накнаде ослобађају се носиоци становарског права, власници породичних стамбених зграда, физичка и правна лица, корисници пословног простора на Старом граду, без обзира на степен оштећења, почев

од 15. априла па до завршетка санације и изградње стамбених и пословних зграда, односно до стварања могућности њихове употребе.

ДОПРИНОС ЗА СКЛОНИШТА

Предлаже се доношење одлуке о ослобађању од плаќања до принос за изградњу склоништа физичких и правних лица, чији су стамбени и пословни објекти од стране Општинске комисије за утврђивање степена оштећења и употребљивости објекта означеног привремено неупотребљивим (жута боја) и то за вријеме од 15. априла па све док се не заврши санација или изградња стамбene зграде, односно омогући њена употреба.

Плаќања накнаде ослобађају се носиоци становарског права, власници породичних стамбених зграда, физичка и правна лица, корисници пословног простора (на селима) без ограничења на величину објекта.

Одељење народне одбране утврђивање права на ослобађање доприноса.

Ослобађање инвеститора

Извршни одбор предложио је да Скупштина општине донесе одлуку о ослобађању инвеститора од учешћа у трошковима уређивања грађевинског земљишта (комунална) и то за објекте које је Општинска комисија означила као привремено неупотребљиве (жута боја) и неупотребљиве (црвена боја).

Инвеститори који санирају или граде оштећени објекат на простору обухваћеном урбанистичким плановима ослобађају се учешћа до обима величине стамбеног, односно пословног простора, који су имали у дан земљотреса, а на осталом простору (на селима) потпуно се ослобађају, без обзира на величину објекта.

Уколико инвеститор гради објекат на другој неуређеној локацији, због урбанистичке забране градње на старој, дужан је да о свом трошку изврши припремање локације, а уколико гради на уређеној локацији да плати учешће у трошковима уређења.

Приликом издавања решења о новој локацији инвеститор је дужан да поднесе доказ о томе да је ранији објекат порушен и материјално уклонен. Ова обавеза односи се на инвеститоре чији се ранији објекти налазе на простору обухваћеном урбанистичким планом.

Од 29. маја, када је основан, Фонд солидарности одржан је шест сједница. Од 1. августа до 20. септембра пријмљено је 732 захтјева за бесповратну помоћ, а од тога до 24. септембра решено их је 543, док још није решено 189 захтјева, због мањакаве или непотпуне документације.

До 24. септембра на име бесповратне помоћи исплаћено је 17.515.000,00 динара.

Савјет је стао на становиште да објави списак грађана који су примили помоћ да се о њима може јавно расправљати, па и на тај начин утицати на враћање помоћи, односно повлачење консеквениција због неистинитих података. Савјет сматра да треба укључити и ширити друштвену контролу свих заинтересованих чинилаца, као и да његов рад буде доступан јавију друштвеној оцјени.

Да би се средства Фонда што прије ставила у функцију намјене, Савјет је доделио субјектима друштвених дјелатности 62.600.000,00 динара. Од тога СИЗ за изградњу — двије милијарде и 200 милиона старих динара — за пројекте урбанизма, снимање терена и рушење објеката, СИЗ становиšа — двије милијарде и 500 милиона старих динара за санирање друштвених станова, СИЗ за здравство — 500 милиона старих динара за израду пројекта Дома здравља, СИЗ за основно образовање — 600 милиона старих динара за санирање Основне школе у Будви и припреме терена за изградњу Основне школе у Петровцу, СИЗ за социјалну и дјечју заштиту — 300 милиона старих динара за дјечје вртиће, СИЗ културе — 80 милиона старих динара за санирање објекта науке и културе, СИЗ за физичку културу — 30 милиона старих динара за санирање објекта физичке културе, ОК СС омладине — 30 милиона старих динара трошкова омладинских радних акција, Одјељењу унутрашњих послова — 20 милиона старих динара за адаптацију и оспособљавање за рад Станице милиције у Петровцу.

Савјет Фонда одобрио је исплате разних рачуна који су учињени од разных субјеката од 15. априла и даље у износу 997 милиона старих динара.

Именовања

Комисија за избор и именовања поднијела је предлог да Скупштина општине за предсједника Жирија за додјељивање Новембарске на граде именује Крста С. Марковића, досадашњег члана Жирија, уместо Вучете Недовића, коме је смрт преоста мандат, а да за члана Жирија именује Лазара К. Борету, предсједника Вијећа мјесних заједница.

За члана Општинске комисије за изузетно признавање права на пензију борцима народноослободилачког рата, предложен је Пеко Љ. Јевић из Будве.

За делегате у Савјет Медицинског центра Котор предложени су др Војислав Франичевић и Јово Вуковић, а за делегата Општине Будва у Заједницу национални парк „ДУРМИТОР“ Жабљак предложен је Блажко Ивановић.

ДОПУНСКИ ИЗБОРИ

Очекује се да ће Вијеће мјесних заједница донијети одлуку о расписивању допунских избора за избор једног делегата Вијећа мјесних заједница (умјесто Илије Ковачевића). Избор треба да изврши Делегација Мјесне заједнице Будва I.

Приморске новине

Лист ССРН општине Будва Уређује: Редакциони колегијум, Главни и одговорни уредник Милован Пајковић. Издавач: Општинска конференција ССРН — Будва адреса редакције: „Приморске новине“ — Будва телефон: 41-346 — Број жиро-рачуна 20710-672-287 код СДК Будва — Штампа: Издавачко-штамларско предузеће „Обод“ — Цетиње — Преплата: годишња 48 дин.; за иностранство двоструко — Рукописи се не враћају.

ИМА РИЈЕЧ: РАТКО МИТРОВИЋ, ПРЕДСЈЕДНИК СИЗ ЗА ИЗГРАДЊУ И УРЕЂЕЊЕ ОПШТИНЕ БУДВА

Одлучивање још увијек нема карактер самоуправног споразумијевања

Саговорник нам је Ратко Митровић, предсједник Скупштине Самоуправне интересне заједнице за изградњу и уређење наше општине. Не да причамо о томе шта је ова заједница урадила од избора до данас него да чујемо о сметњама у развоју самоуправних односа у интересним заједницама и о правцима будућих акција на њиховом превазилажењу. Ово тим прије што се ради о раднику из удруженог рада, а делегату мјесне заједнице у којој живи.

Ево шта нам је Ратко Митровић рекао:

— Самоуправна интересна заједница за изградњу и уређење општине је специфична интересна заједница, настала као резултат потребе да се у рјешавању значајних питања из области инфраструктуре у што већем обиму укључе радни људи и грађани с територије наше општине. Њена скупштина је једнодомна и сачињавају је делегати из удруженог рада и мјесних заједница. Сви проблеми који се појављују у другим интересним заједницама јављају се и у овој, а они су такви да нас не могу учинити равнодушним. Наime, делегати су препуштени себи. Веза с делегацијама је повремена, самим тим нездадо вљавајућа, а с делегатским базом скоро никаква. Значи — није остварена основна за мисао: да радни људи и грађани буду основни судионици у разрјешавању проблема изградње и уређења на територији будванске општине. Не искључују ни своју одговорност, јер оцјењујем да нико поступа у складу с интенцијама које делегатски систем захтијева од мене као делегата у обављању сложе не и одговорне функције у самоуправној интересној заједници...

— Један од основних услова унапређивања самоуправљања је добро функционирање делегатског система — наставио је Митровић. — Са начином како тај систем функционише у самоуправним интересним заједницама не можемо бити задовољни. Потребно је помоћи и нама, делегатима, и нашим делегацијама у непосредном повезивању с делегатском базом. Лако је рећи, али је тешко успоставити односе у којима је делегат у могућности да преноси аутентичне ставове базе и делегације у скупштинама самоуправних интересних заједница, а још теже да на основу тих ставова учествује у споразумијевању с другим делегатима и делегацијама. Одлучивање у скупштинама самоуправних интересних заједница, а још увијек нема карактер самоуправног споразумијевања, јер радници у основним организацијама и други радни људи и грађани у мјесним заједницама, не одлучују у дово-

љној мјери о задовољавању својих личних и заједничких потреба и интереса. У та квим условима — признали ми то или не — мора бити присутан снажан утицај извршних органа и стручних служби самоуправних интересних заједница.

Такво стање може се превазићи једино успостављањем и развојом слободне размјене рада, која захтијева досљедно развијање организација удруженог рада и мјесних заједница — основних самоуправних заједница рада и живота, преко којих радни људи и грађани долазе у прилику да овладају цјело купним системом својих личних и заједничких потреба и интереса. Друштвено-политичке и друштвене организације имају значајну улогу у остваривању овог процеса. Оне треба да дјелују тако да субјекти у овим основним самоуправним заједницама рада и живота сагледавају перспективе друштвеног развоја, као и организовања и повезивања у задовољавању заједничких потреба у широким оквирима.

Тек када се самоуправно споразумијевања у овим заједницама буде заснивало на потпуно јасним, благовременим и објективним информацијама о личним и заједничким потребама и интересима, и могућностима њиховог задовољења, можемо говорити да смо учинили значајан корак напријед. Тада делегати могу да заступају и усклађују интересе и ставове радника и других радних људи и грађана и да информишту бла говремено и потпуно делегацију и делегатску базу о свим значајним питањима о којима се споразумију у склопу општина.

Чини ми се да конференције делегација и друге облике повезивања и сарадње морају афирмисати као значајне самоуправне облике изражавања интереса и потреба радника, радних људи и грађана. Исто тако, морамо се изборити да стручне службе у самоуправним интересним заједницама својом организацијом, статусом и подручјем рада не буду проблем, снага изнад скупштине и њених органа, већ стручно-административна тијела, рационално организована и оспособљена за квалитетно обавља-

Ратко Митровић

ње повјерених послова, која морају бити у функцији остваривања делегатског система у самоуправним интересним заједницама. Једино се тако може спријечити стихијско ширење административно-стручног апарате и не рационално трошење средстава.

Самоуправне интересне заједнице најчешће се јављају као посредници у дистрибуцији средстава, независно од плана рада и извршених заједница. Да бисмо у пракси обезбедили да оне постану мјеста стварног споразумијевања потребно је још доста напора на досљедном развоју нових друштвено-економских односа, заснованих на слободној размјени рада — рекао је на крају Ратко Митровић.

Д.

На изборној скупштини Мјесног удружења бораца НОР (Мјесна заједница Будва I) саслушан је извјештај о раду ове борачке организације. У извјештају који је поднёо предсједник Мјесног удружења бораца Марко Ивановић и у дискусији до Мирослава Лукетића, Милорада Ускоковића, Јована Иванчевића, Стева Стјепчевића, Дијана Јовановића, Раке Дулетића, Илије Миловића, Милана Кљајића, Алексе Зеновића, Митра Дулетића, Славка Јовановића, Божка Рајевовића, Марка Кульчића, Јова И. Станишића и других учесника позитивно је оцјењена до садашња активност бораца. На сједници је посебно истакнуто да су борци дали видан допринос на отклањању посљедица од катастрофалног земљотреса. Њихова активност нарочито се одвијала у Мјесној заједници и Штабу цивилне заштите. Речено је да је око 50 бораца и њихових породица остало без крова над главом, али ни Удружење, нити борци нису тражили да се проблем њиховог смјештаја третира посебно.

Било је ријечи и о извјесним појавама за чије се отклањање борци сами ангажују. Тако, на пример, чуло се да има грађана којима су куће обиљежене жутом бојом, ради чега су добили приколице и помоћ из фонда солидарности, а издавали су им преко љета или их издају подстанирима. Послије 15. априла било је случајева диобе домаћинства, а у циљу дуплог добијања креџита. Неки учесници дали су примједбе на објективност Комисије за пројекну штете, приликом утврђивања општећења појединих кућа. Упуће

не су замјерке и у вези информисања грађана и препоручено да се они више него до сада морају објективно и на вријеме обавјештавати о свим мјерама које разни органи и службе предузимају на отклањању посљедица земљотреса. По мишљењу једног броја дискутаната, сред ства из фонда солидарности нису требала да се дијеле само на основу степена општећења кућа, већ се уз овај критериј морало имати у виду и имовно стање оних којима се покршија давала, јер има примјера да су исти износ помоћи добили и они који, рецимо, имају само један лични доходак од око 400.000 старих динара, и други чија се мјесечна примања у домаћинству крећу и до три милиона. Чуло се и то да је помоћ из фонда солидарности требало давати носиоцима станарског права и подстанирима. Речено је да се у досадашњим разговорима и иницијативама око Старог града заобилазио Одбор за Стари град (што у будуће не би смјело да се дешава). Суверисан је Савјет Мјесне заједнице да обавијести грађане о свему што је до сада урађено и што планира да се уради на отклањању посљедица земљотреса.

На крају је изабран нови Одбор Мјесног удружења у који су ушли Стево Стјепчевић, Славка Недовић, Урош Зеновић, Марко Миковић, Божко Мартиновић, Божко Рајевовић, Нада Кентера, Илија Зеновић и Жарко Вучковић. За чланове Општинског одбора СУБНОР-а изабрани су: Ратко Љијешевић, Рако Дулетић, Стево Вукотић, Славка Недовић и Јован Иванчевић.

У МЈЕСНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ БЕЧИЋИ

Најпрече: смјештај породица

У омладинском центру

У Мјесној заједници Бечићи, како нам је рекао предсједник њеног Савјета Томо Мартиновић, највећи дуо друштвено-политичке активности у посљедње вријеме посвећен је питању како смјестити породице, које су остале без крова над главом. У вези с тим било је доста састанака, договора и разговора да би се нашло најбоље решење за смјештај породица, односно да у томе помогну оне друге, које ће се саде бринути за свој кров над главом. Након збора грађана, на коме су давани разни предлози о томе где и како да се смјесте пострадале породице, услиједило је анкетирање свих домаћинстава која се сматрају угроженим. Велики број породица одговорио је да ће се бринути за смјештај. Све оне већ су нешто (барају или некакав додатак уз настрадалу кућу) подигли или ће у међувремену изградити. — Једном ријечју муче се људи да остану код својих домова и да не оптерећују Мјесну заједницу — каже нам Мартиновић. Колико је ово тачно, горгори податак да је од свих анкетirаних домаћинстава само њих седам затражило помоћ Мјесне заједнице, пошто нису имали никаквих других могућности. Ових седам породица биће смјештено у одмаралишту „Праха“ у Бечићима, али у Мјесној заједници

једници већ сада размишљају када ће с њима 1. априла идуће године, када тамо очују прве госте.

Иако се мало закаснило — углавном због недостатка грађевинског материјала (само је цемента било довољно) и зато што су пројекти урађени нешто касније него што се рачунало — ипак се, нарочито у селима, почело с грађњом. Јуди су схватили тежину положаја и прионули на посао. Неко гради привремене бараке, а има два-три примјера у Брајићима где се изградња ногих кућа при води крају.

У вези са изградњом, Томо Мартиновић истиче да је будванска Основна башка радила ефикасно и можда је једини учесник у договору о отклањању посљедица од земљотреса који је у потпуности извршио своје обавезе.

Томо Мартиновић истиче да је будванска Основна башка радила ефикасно и можда је једини учесник у договору о отклањању посљедица од земљотреса који је у потпуности извршио своје обавезе.

Томо Мартиновић истиче да је будванска Основна башка радила ефикасно и можда је једини учесник у договору о отклањању посљедица од земљотреса који је у потпуности извршио своје обавезе.

Добро организована пропаганда предуслов успешног пословања

У основној организацији удруженог рада „Хотели Свети Стефан“ оцјењују да је послије катастрофалних земљотреса од 15. априла и 24. маја неопходно предузети низ акција на плану реклами и пропаганде како би се на домаћем и иностранном тржишту елиминисало или, пак, умањило психолошко дејство земљотреса, које снајно дјелује приликом опредељења туристичког избора. Ово тим прије што један дио стање штампе и конкуренције не бира средства да одлучују утиче на тај избор, приказују у негативном свијетлу туристичку понуду на Црногорском приморју и потенцирају опасност од нових помјерња тла.

НЕ ТРЕБА ИЗГУБИТИ ИЗ ВИДА

Да су ове оцјене тачне, потврђује извјештај познатог светског туристичког експерта, Бовани Фреска, у коме, поред осталог, читамо: „Једна од највећих нематеријалних штета коју је земљотрес проузроковао јесте она која је на домаћем и међународном тржишту нанијета туристичкој слици Црне Горе. Туристичка тражњка захтијева, као један од главних принципа, ведар амбијент за одмор и услове сигурности, а баш те елементе озбиљно је угрозила и перометила рушилачка стихија. То би се могло негативно одразити на туристичку тражњку овог подручја и то за дужи период... Да би се повратила позитивна слика туризма Црне Горе, биће потребно платити високу цијену, и то путем сталне појачане пропаганде у цију ублажавања ефеката које је земљотрес проузроковао на психолошком пољу. Ако се не предузму мјере и не осигура на светском тржишту присуство туризма Црне Горе, као једне од приоритетних дестинација, штете ће бити огромне у том смислу што ће регија испаднути као привлачна дестинација или ће цијена поповног повратка те дестинације, као једне од приоритетних на европском тржишту, бити врло висока. Отуда значај конципирања једног програма пропаганде кога треба хитно реализовати и другог — на дужи рок, како Црна Гора не би била заборављена на тржиштима или, чак, напуштена у корист других дестинација.“

Не треба изгубити извида ни чињеницу да неки спољни чиниоци у овом моменту знатно утичу на туристе у погледу коначне дестинације. Поскупљање нафтним има далекосежне последице на укупан туристички промет у свету. Ту је и отежана приступачност светостајских хотела, јер се авионски саобраћај преко тиватског аеродрома, не рачунајући повремене чarter-длете, одвија само на домаћој линiji Београд — Тиват. Ни тоградски аеродром није укључен у међународни авионски саобраћај, тако да се

воздушни промет одвија углавном преко Дубровника. То значи да страни туристи проведу више времена у аутобусу од аеродрома до хотела, него у авиону од било којег полазног аеродрома у Европи до Тишина.

КОНКРЕТНЕ И ПРАВОВРЕМЕНЕ АКЦИЈЕ

Када се све ово има у виду, није тешко закључити да акције на плану реклами и пропаганде морају бити конкретне, правовремене, студио зне и обимне. То изискује да леко више средстава него радија у организацији и сарадњи између субјеката који се баве овим пословима, уколико се желе успешнији резултати преко зиме и у наредној туристичкој сезони.

Светостајски хотели, једини на Црногорском приморју, располажу креветима високе категорије, док се у осталим објектима претежно баве масовним туризмом, а самим тим укапљају у заједничке пропагандне акције на нивоу радне организације „Монтенегротурист“. То захтијева посебан приступ реклами и пропаганди светостајских хотела, с обзиром на њихову категорију и специфичност, атрактивност и прилив девизних средстава, а посебно хотела „Маестрал“, који ће радити скоро преко тридесет година. Када би се пропаганда одвијала на задовољавајући начин у односу на ове објekte, не би се никада могао поставити проблем попуњавања 600 кревета за вријеме љеље, па ни проблем коришћења 300 кревета у хотелу „Маестрал“ за вријеме зимске сезоне.

Основна организација „Хотели Свети Стефан“ укључиће се у све реклами и пропагандне акције које буду организоване на нивоу „Монте негротуриста“, али ће и сама, на домаћем и светском тржишту, предузети изјављанје броја реклами и пропагандних потеза, и то уз помоћ осталих заинтересованих републичких и савезних субјеката. Вјероватно ће та реклама захтијевати и знатна новчана средства, али су она у садашњем тренутку неопходна, јер без добре рекламе не може бити ни добrog успјеха.

Д.

План употребе средстава Фонда солидарности

Савјет Фонда солидарности донио је план употребе средстава Фонда за 1979. годину, која ће, како се очекује, износити 170.783.000,00 динара.

На име помоћи власницима стамбених зграда и становица који су у стране општине комисије означени као привремено неупотребљиви (жуте боје) и неупотребљиви (црвене боје), планира се 44.660.000,00 као и повећање по основу имовинских критеријума у износу од 2.000.000,00 динара.

На име санације стамбених зграда у друштвеном сектору, за површину од око 12.312 m², предвиђен је износ од 32.000.000,00 динара. За рушење објекта планирано је 25.000.000,00, за израду планова 13.000.000,00 и за израду плана Стари град 4.000.000,00 динара.

За санацију и обнову објекта друштвеног стандарда (здравствених станица, школа, дјечјих вртића, објекта културе) планира се 27.000.000,00 динара.

На име трошкова набавке приколица за смјештај становништва, трошкова око рада комисија и исхране становништва предвиђа се 20.000.000,00 динара. Најзад, за остале намјене, у складу са Статутом Фонда, планира се износ од 1.123.000,00 динара.

ЗАВРШЕНА СОРА „БРАТСТВО-ЈЕДИНСТВО 79“

Успјеси који надахњују и обавезују

Прије мјесец дана завршена је савезна омладинска радна акција „Братство-јединство 79“. Радећи на подручју шест наших општина, млади из свих крајева наше земље дали су велики допринос у обнови и изградњи пострадалог подручја.

Сада када је акција завршена, прилика је да секаже шта се све урадило и какви су резултати „акције младих унит земљотреси“. Навешћемо оно што се може бројчано изразити, а оно што је немјерљиво — друштво, пријатељство, заједништво, новостечена и по-

извршног одбора Скупштине општине Будва, У Каменову, Милочеру, Режевићима, Перешића Долу, Светом Стефану и Рафаиловићима радио се на копању канала, постављању 10 KW кабла, затрпавању канала, полагању коаксијалног кабла од Петровца до Куфина, уређењу зелених површина у Петровцу, хигијенској сјечи шуме (ради заштите од пожара) на Црвеној главици, на објекту Савезног извршног вијећа у Милочеру, на колективу фекалне канализације у насељу Бабин до, на изградњи водовода на Смоковом вијенцу и на уређењу Тргног центра. Омладинска радна бригада „Миша Лазић“ из Београда, „Братски градови“ из Будве и Велике Плане, „Едвард Кардъл“ дјеце наших радника на привременом раду у Западном Берлину, „Прва конференција КПН“ из Загреба, „Девета српска ударница“ из Зајечара, „Стевица Јовановић“ из Панчева и „Владимир Мајдер Курт“ из Сиска. Осам бригада добило је Траку акције, шест је предложено за Плакету РКССО Црне Горе „Будо Томовић“, а бригаде „Јосип Броз Тито“, „Вукица Митровић — Шуња“, „Девета српска ударница“ и „Стевица Јо-

КОЛЕКТИВНО РУКОВОЂЕЊЕ

У основним организацијама Савеза социјалистичке омладине недавно је завршена расправа о програму активности општинске организације у остваривању иницијативе друга Тита о колективном раду и одговорности и увођењу једногодишњег мјесецада.

Биће формирано неколико нових основних организација, а основна организација ССО бројаје највише 50 чланова. Мада су услови рада били веома тешки, пројектична продуктивност (пребачај норме) била је 183%. Према цијеновнику, вриједност свих послова на подручју наше општине износи 9.431.551,45 динара.

Значајни резултати постигнути су и у идеолошко-политичком образовању, информативним, културним и спортским активностима. Омладинску политичку школу завршило је 287 бригадиста, бригаде су издале 94 билтене и 108 новина, организована 21 марксистичких кружака, емитовано је 20 радио емисија. На марксистичкој трибини одржано је пет предавања. У омладинској политичкој школи и на трибини предавачи су, између осталих, били и Петар Ракочевић, др Мијат Шуковић, др Радован Радоњић и др Павле Газивода. Новинарску школу завршило је 193 полазника.

Културно-забавни програм био је обиман и садржајан, а реализован су га бригадисти и њихови гости: културно-умјетничка друштва, естрадни умјетници, глумци, вокално-инструментални састави. Приређено је 20 бригадних вечера, емитовано 12 радио-емисија, издато 45 зидних новина, одржано 15 бригадних такмичења, организовано девет логорских ватри, по седам диско вечери и вечери поезије, један излет, а приказано је и осам филмова.

Организовано је шест турнира у малом фудбалу, по три у стоном тенису, одбојци и шаху, а курс за непливаче завршило је 50 бригадиста. Добро је функционисао систем безбедности и друштвени самозаштите, а одржано је и неколико предавања о систему општенонародне одбране и друштвени самозаштите.

ДЕВЕТНАЕСТ БРИГАДА

На акцији у Будви учествовале су омладинске радне бригаде „Владимир Петрић — Валтер“ из Сарајева, „Милица Павлић — Ката“ из Вараждина, „Титови нафтаци“ из Новог Сада, „26. јули“ из Скопља, „Јосип Броз

ПОВЕЋАЊЕ НАКНАДЕ ЗА ЗЕМЉИШТЕ

Извршни одбор предложио је да Скупштина општине донесе одлуку о повећању накнаде за грађевинско земљиште са 50,00 на 80,00, а за пољопривредно са 15,00 на 30,00 динара по квадратном метру.

Накнада за изузето национализовано и експропријисано грађевинско и пољопривредно земљиште исплаћава се ранијим власницима у року од три десет дана од дана потписивања споразума о накнади.

Овом одлуком, поред повећања цијене, предлаже се и скраћивање рока за уплату накнаде, па се очекује да ће она знатно допријинjetи бржем и успјешнијем рјешавању веома значајних имовинско-правних односа, као и да ће смањити захтјеви ранијих власника да суд утврди накнаду.

вановић“ за највеће признање — плакету „Вељко Влаховић“.

У деветнаест бригада учествовало је 902 бригадиста, а међу њима било је 412 ученика, 320 радника, 150 стручњака, 143 дјевојке, 32 пионира, 42 ветерана, чланова ССОЈ било је 678, чланова СКЈ 272, а за пријем у СКЈ предложено је 175 бригадиста.

Васо СТАНИШИЋ

УСВОЈЕН СРЕДЊОРОЧНИ ПЛАН РАЗВОЈА АРХИВА

На сједници Савјета Општинског архива разматрано је више питања из дјелатности ове културно-научне установе. Међу њима, једно заслужује да се о њему каже нешто више. Ријеч је о средњорочном плану развоја (период 1981 — 1985. године) Архива о којем су чланови Савјета с посебном пажњом и интересовањем водили расправу, да би га на крају једногласно прихватили.

ШТА СЕ СВЕ ПРЕДВИЂА

Прије свега, инсистираје да се Архив кадровски и материјално ојача, како би могао обављати сложене и одговорне задатке на чувању, прикупљању, сређивању и заштити архивске грађе и регистратурског материјала на подручју општине. Затим, у периоду 1981—1985. године, треба трајно ријешити питања смјештаја јавне куће и опремите је савременом апаратуrom и инвентаром. Развијање и унапређивање научно-истраживачког рада, нарочито прикупљање, обрада и објављивање архивске грађе о нашем крају, обновљавање библиотеке „Анали Будве“, оспособљавање стручног кадра да може са мостално обављати послове из архivistike, као и потпуно завршавање регистрације све архивске грађе, која се налази код друштвених и приватних ималаца, што, такође, представља једну од обавеза Општинског архива.

ТВРДОГЛАВОСТ ИЛИ..

Да подсјетимо: приликом прошлогодишњих избора за Општинску самоуправу интересни заједнички културе и науке највећи је очигледну грешку кад иже омогућио да Архив — културна институција од посебног друштвеног интереса — има свог делегата у Скупштини поменуте Заједнице.

Скоро годину и по дана Архiv с правом тражи да се ова грешка исправи и да га у највишем општи иском самоуправном органи културе и науке представља, као и друге сличне установе, односно организације културе, нико други до човек који је радник Архива. Након тога, Савјет ове организације је обавијештен да Архiv код надлежних не може да избори то своје самоуправно право.

Како ствари стоје, грешка ће се, изгледа, исправити тек у наредном изборном мандату.

Шта на све ово каже друштвени правоборилачи самоуправљања?!

ступиће се и систематском раду на конзервацији архивских докумената угрожених од физичког пропадања. Наставиће се истраживање фондова других архива који посједују материјал о нашем подручју и путем фотокопирања обогаћивање фондова Архива. Било је ријечи о враћању архивске грађе са овог подручја која се чува у другим архивима, што, такође, представља једну од обавеза Општинског архива.

ПЛАН ЈЕ РЕАЛАН

У низу задатака који су утврђени на сједници Савјета свакако треба поменути ангажовање на обогаћивању фондова Архива путем откупу и поклона стarih докуменata, који се налазе у приватном власништву, затим стално обогаћивање фонда библиотеке стручном и другом неопходном литератуrom, посебно завидног карактера.

У оквиру Архива формираје се фонд документације, који ће садржавати материјалне програмске и развојног карактера — пројекте и други материјал од интереса за нашу општину. Предвиђа се да се у оквиру нове зграде Архiva оформи стална изложба докумената и остale гра-

ђе, преко које би се дао преглед историјских забивања и развоја овог краја. Предстоји прикупљање и чување старе и новије фотодокументације о нашем подручју, као и гравира и графика, затим континуирано прикупљање меморарске грађе о развоју револуционарног покрета и народнослободилачке борбе на подручју, као и гравира и улагати напоре на развијању културно-просветне дјелатности, на стотија да се створе оптимални услови да се архивска грађа и друга документација што више користи за потребе друштва и појединица, као и да Архiv постане центар за проучавање прошlosti и садашњости. Будве, Светог Стефана и Петроваца.

Једном ријечу, ради се о богатом, садржајном, а уз то — како је констатовано — реалном средњорочном плану развоја Општинског архива. Али, да би се он у потпуности остварио, потребно је значно већа материјална и друга помоћ како Општинске СИЗ културе и науке, тако и друштвено-политичке заједнице у целини. Јер, ради се о културно-научној установи од посебног друштвеног интереса. Па нека се убудуће на њу и тако гледа.

Понадајмо се да хоће.

М. Пајковић

Средствима солидарности и заједничким снагама

У сутерену Основне школе „Стјепан Митров Љубишић“ налази се око 1000 m² простора који због недостатка средстава није приведен намјени, а она, по својој функционалности, може бити врло разнолика. Пројектант је оставио широке могућности да се, скроз потребама и могућностима, овај простор уводи у функцију. Тренутно је дио tog простора већ ангажован за ћачку и зубну амбуланту опремљену најсавременијим апаратима. Издава чко предузеће „Рад“ отворило је специјализовану књижару у којој се могу добити све ћачке и школске ствари од оловке до уџбеника и приручника за ученике и наставнике.

Општински фонд солидарности додијелио је Самоуправној интересној заједници културе и науке 800.000,00 динара за хитније интервенције на ставрању услова појединим институцијама за настављање њихове дјелатности.

Да би живот, колико-толико, кренуо, потребно би било створити неке услове за рад. Најприоритетнији је задатак за сада спашавање, смјештај и омогућавање коришћења богатог фонда Библиотеке. Преко два десетка хиљада одабраних књига налазе се у неупотребљивим простирајима зграде „Зета филм“ која се припрема за санацију. Чекати до тада са толико вриједних књига била би велика штета, нарочито за ученике основног и средњег образовања који су најмасовнији потрошачи књиге не само из области обавезне школске лектире него и много шире: у 1978. години регистровано је 20046 прочитаних књига.

Оставити ученике и ове године без вјерног пријатеља — књиге значило би осакатити ову генерацију људа за велики број не прочитаних књига, а то би био трајни губитак који се не надаће.

Стихија је прекинула седамдесетогодишњи континуитет активног дјеловања градске музике.

Имајући у виду све побројено, Самоуправна интересна заједница културе организовала је разговор с представницима заједнице основног васпитања и образовања и Основне школе око адаптирања простора у сутерену школске зграде. Солидарност и овог пута није затајила. Школа је пружила гостопримство другим установама. Одлучено је да се дио простора у сутерену адаптира, па ће се добити дајне веће простираје за Библиотеку и Градску музику. У склону простирају уредиће се и једна мања која ће послужити Културном центру. Уз ове простираје изградиће се санитарни чвор и поставити остале инсталације.

Тако су средства солидарности двоструко искоришћена. До изналажења трајних решења, опде ће се одвијати дјелатност најважнијих културних институција, а послиje ће ови готови простири бити спремни за разноврсне потребе образовања.

Истина, овим се ни приближно не решавају проблеми смјештаја и услова рада институција културе. Но, расположивим средствима није се могло више постићи. Приоритет је био „наклоњен“ најугроженијим. Остале имају бар нужни смјештај до боље прилике.

Радови на адаптацији повјерени су Комуналном предузећу.

Свето Радуловић

Посјета библиотекара из Пирота

У акцији коју су покренула друштва библиотекара Србије међу првима се одазвала Матична библиотека из Пирота. Радници тамошње библиотеке посетили су Будву и разговарали о видовима помоћи у овом тренутку. Поглед на зграду у којој је била смјештена библиотека са читаоницом и чињеница да она још није добила простор који би омо-

Б. Л.

Стеван Лукетић аутор плакете, повеље и значке ССРН

Будванин Стеван Лукетић, академски сликар који живи и ради у Загребу, аутор је плакете, повеље и значке ССРН Црне Горе. Идеја рјешења ових значајних друштвених признања описане су не само као ликовно добра већ и да у цјелисти изражавају историјски развој, савремену улогу и значај Социјалистичког савеза као најмасовније друштвено-политичке организације и фронта организованих социјалистичких снага.

Републичка конференција ССРН, доносићи одлуку о изради велике и мале плакете, повеље и значке ове организације, и након разговора са Стеваном Лукетићем, донијела је закључак да се одмах приступи изради ових признања како би она била готова најкасније до почетка децембра ове године.

ПРИЗНАЊЕ УЧЕНИЦИ

Весна Станишић

У оквиру Југословенских пионирских игара „Природа, здравље, љубав“ у Охриду је одржан VI фестивал дјечјег поетског стваралаштва на коме је ученица VIII разреда основне школе „Стјепан Митров Љубиша“ Весна Станишић освојила треће место. За овај успех ученица је до била вриједне поклоне.

Излет до Дубровника

Ученици првог разреда средњег усмјереног образовања из Будве извели су ових дана једнодневну научно-популарну екскурзију до Дубровника. Они су у овом граду разгледали културне и историјске знаменитости. Путовање је обављено у организацији предузећа „Монтенегротурист“, а новчана средста обезбједили су СИЗ основног васпитања и образовања, радне и друштвено-по

литичке организације из Будве.

ДЈЕЧЈА ШТАМПА СЕ РЕДОВНО КОРИСТИ

Основну школу у Будви, која носи Јубишиним именом похвала у овој школској години око 800 ученика. Са великим успјехом се у школи растура и користи у настави дјечја штампа. Ученици примају преко 960 примјерака писмописа штампе, и то: „Титов писмопис“, „Тик-так“, „Кеке“, „Дјечје почиње“, „Мале новине“, „Зеко...“ У листовима ученици сарађују са дјеста успјеха, а нарочито у Титовом писмопису.

Марко Тановић

Ликовни живот у Будви

Због судбине која је заједила Стари град, а тим и културне институције у њему, пријетила је опасност да ове сезоне замрзу неке активности, као на пример, ликовни живот. Срећна је околност да је баш ове године на улазу у Свети Стефан адаптиран простор за организовање ликовних изложби. Тринаестог јула отворена је галерија која је одмах постала и једина на Црногорском приморју. Изгледа да ћемо до коначне изградње Старог града и његовог осposобљавања за наставак рада културних институција морати рачунати само на овај изложбени простор.

Изложбом познатог сликара Воја Станића почела је овогодишња ликовна сезона. Тако је, иако прилично касно, оживљена једна културна дјелатност за коју ове године није постојала вјероватно да може да се настави. Ове године изложбе је организовао Републички центар за културу и Културни центар из Будве. До сада су организоване четири изложбе, а до завршетка сезоне биће организована још једна. Из-

лагали су, поред Воја Станића, Никола Гвозденовић, Саво Радуловић и Вида Бајковић.

Ликовни живот на овом подручју није, дакле, замрзо

настavljen је у оном обиму и оним могућностима које су реалне.

Б. Л.

изложба ЈИЉАНЕ ДРЕЗГО

Првог октобра је у галерији Светог Стефана отворена једанаеста самостална изложба београдске сликарке Јиљане Дрезго. На сликама које падају у очију оригиналношћу и формомистичу се издужене физиономије, које сликарка носи у себи из времена када је студирала у Буенос Airesу. Бавила се људским тијелом, посматрала га та у свим његовим положајима и трзајима. Оголено или покривено, оно је било њена главна прескупаџија. Портрет је оно што се уочава с великим форматом њених слика. Цртеж и смјели потез четкицом дају платним динамику. Њене слике траже пажњу посматрача и изазивају жељу да им се поносе вратимо, да их употребљавамо. На њима налази се Латинску Америку, њен клорит, ритам и покрет.

Умјетница је младост провела на Куби, Аргентини и Чилеу — на извору древних цивилизација, што се транспоновало пронализи на њеним сликама.

Б. Л.

ЗА МЛАДЕ * О МЛАДИМА * МЛАДИ О СВЕТУ

ВЕЛИКАНИ СВЈЕТСКЕ КЊИЖЕВНОСТИ

ПОЛ ЕЛИЈАР — ПЈЕСНИК КОЈИ СЕ БОРИО ПОЕЗИЈОМ

КЊИЖЕВНИ ОПУС француског драмара Поля Елијара (1895 — 1952) садржи педесетак књига, међу којима су збирке пјесама: „Престоница бола“, „Поезија и истина“, „Непрекинута поезија“...

СЛОБОДА (Одломак)

Преко позлаћених слика
Преко оружја ратника
Преко круне краљева
Пишем твоје име

На окну изненађења
На пажљивим уснама
Далеко изнад ћутања
Пишем твоје име.

Преко разрушених скровишта
Преко мојих сурваних кула свјетиља
На зидовима моје досаде
Пишем твоје име.

Преко одсуности без жеље
Преко голе самоће
Преко корака смрти
Пишем твоје име.

На враћеном здрављу
На ишчезлој опасности
На нади без успомена
Пишем твоје име.

И снагом једне ријечи
Поново почињем свој живот
Рођен сам да те упознам
Да те именујем,
СЛОБОДО.

Болница и ратиште присутни су у првим Елијаровим стиховима, јер рано пјесничко дјетињство прате немаштина, болест, биједа, а младост — страхоте првог светског рата. Књижевни узори су били Бодлер, Рембо, Витман, и видљиви су њихови утицаји у првим пјесмама.

Године између два рата постaju вријеме живе Елијарове дјелатности. Тадашња модерна умјетност пролази кроз многобројне етапе преобрађаја. Са својим савременицима, пјесницима Бретоном и Арагоном, Елијар оснива покрет надреализма и своју поезију подређује његовим законитостима.

Године 1936, поводом једне ретроспективне изложбе Пикасовых слика, Елијар отпада у Шпанију, држи низ предавања, зближава се са Лорком и Албертијем. У Шпанији ускоро почиње грађански рат и Елијар активно подржава борбу антифашиста. Поводом тога пише: „Дошло је вријеме у коме сви пјесници имају и право и дужност да буду дубоко повезани са животом других људи“. Бори се пјесник својим дјелом — поезијом помаже борбу шпанских родољуба.

Други светски рат затиче га у Паризу. Гестапо га прогони, јер је један од најактивнијих припадника Покрета отпора, жижи у илегалству, бежи у провинцију, у планичке, али непрекидно пише. Сиромаштво, болест, прогањања, страхоте два преживљена рата одразили су се у Елијаровој поезији.

„Необична благост, њежност и унутрашња топлина Елијарове психе влада цјелокупним његовим дјелом као неки свјежи вјетар у тешкој и загушљивој атмосфери сировог живота. То је можда његова главна врлина. Из унутарњег сутона и ноћи излази се на свјетlost дана, у коме се разнобојна дуга шире преко осунчаног обзора ја свијета“.

Срђан Гаковић: Мотив из Старог града

НАЈМЛАДИ САРАДНИЦИ

ЗЕМЉОТРЕС

Петнаестог априла била сам у кревету. Јутро је било лијепо и сунчано. Одједном, поче нешто да тресе. Упалаши сам се, јер нијесам знала шта се то дешава. Обукла сам се и заједно с мамом изишла из куће. Било се окупило много народа и сви су викали: „Земљотрес, земљотрес!“

Ивана Ђулафић, III¹

УПОЗНАЛИ СМО СЕ НА МОРУ

Упознала сам се с дјеvoчицом по имену Мирјана. Играли смо се на плаži, дан је био ведар. У мору смо правили балончиће, гњурали смо се. Тражили смо школјке. Правили смо градове од пијеска.

Милица Паповић, III¹

ДОЖИВЉАЈ СА ОД МОРА

Школски распуст провео сам у Сарајеву код тетке. Играо сам се с браћом. Сваког дана ишли смо на Јахорину. Тамо смо се скijали и санкали. Упознао сам много другова. Посетили смо Врело Босне. Видио сам и споменик подигнут партизанима, који су се смрзнули у

чувеном Игманском маршу.

Владимир Булатовић III¹

СТИГЛА јЕ ЈЕСЕН

Јесен је стигла. Сунчаних дана је све мање. Почеле су кише, а птице селице спремају се на јут. Дјеца иду у школу. Јуди се припремају за зиму. На дрвећу више нема плодова, јер су их људи обрали. И туриста је све мање. Вјетар почиње да пјева своју јесенују пјесму. По небу плове тамни кишини облаџи.

Радомир Јањушевић, III¹

Почела је јесен. У свом жутом мантилу она се увуче у сваки кутак града, села, брда и планине.

Јесен је жута као сијено, као клип кукуруза, као кошуља ознојених берача.

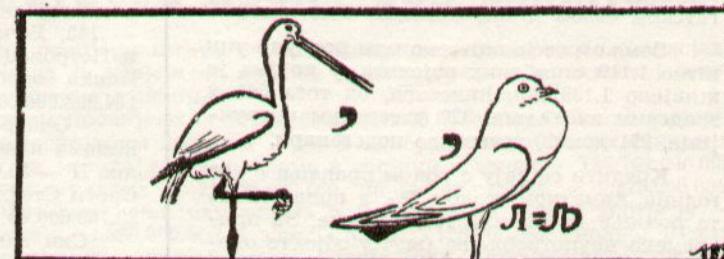
Драга Чупић, II¹

Дошла је јесен и почела је школска година. Лијење жути и опада. Ласте и друге селице спремају са на далеки пут. Кише падају. У току је берба воћа. Маме спремају зимицу.

Наташа Рајковић, II¹

ВРИЈЕДНИ ПОКЛОНИ

У оквиру Дјечје недеље, која се у нашој земљи обилежава манифестијама посвећеним даљем развоју и унапређивању дјечје заштите у многобројним активностима под заједничком паролом „Дјеца су наша највећа драгоценост“, Савјет за васпитање и бригу о дјеци и омладини СР Црне Горе уручио је 4. октобра ове године Библиотеци Основне школе „Стјепан Митров Љубишић“ хиљаду одабраних књига, а Основној школи „Мирко Срентић“ у Петровцу на Мору пет стотина књига.

Тако се зове онај који воли своју земљу

ПРЕВОЗ УЧЕНИКА ДО КОТОРА И НАТРАГ

Сваког радног дана поподне одлазе у Котор ученици који тамо похађају завршне разреде средњег усмјереног образовања на смјеровима који не постоје у Будви. Сназаје се како знају и умију и у одласку и у повратку, јер им није обезбиђен превоз. До ове године школски аутобус „Аутобоке“ превозио је ученике до Котора и најчешће, а ове године, мада је которски школски центар више пута контактирао са одгој ворним из „Аутобоке“, ћаци нису добили свој аутобус.

Настава у которском школском центру почиње у 14,30, а завршава у 19 часова и 10 минута. Ако имају среће, ученици хватају аутобус који у пролазу, у 13 часова, свраћа у Будву. Овај аутобус је стварно лутрија, јер није редован, а често је пун, па не може да прими петнаесторијаде будванске дјеце. Не прими ли аутобус ученике, што се дешава не тако ријетко, преостаје им да се врате кућама или да стопирају. Било како да путују, полазе из Будве читав сат и по прије почетка наставе — треба им да Котора два пута више времена него ђачким аутобусом. Повратак представља знатно већи проблем, јер се ученици враћају по мраку. Аутобус имају у 18 часова и на њега стижу они који имају само четири часа и добре ноге, јер до аутобуске станице има 20 минута брзога

хода. Дешава се да дјеца стигну на вријеме, а да је аутобус отишао! Сваког другог дана ученици имају аутобус за Будву у 19,30 часова, али како њиме треба да падају, поред редовних путника, и сви ученици са релације Радановићи — Петровац, и не само они, мјеста најчешће не добијају. Ученици у оваквој ситуацији немају избора — морају да стопирају.

Смијемо ли да препустимо дјецу њиховој сопственој сна лажњивosti? Не, ни под којим условима! Дешава се да код Аутобуске станице у Котору, код Југодвара или у Радановићима стоје двије-три ученице по мркљом мраку и не пристају да уђу у кола, јер се боје да се раставе! Упорно чекају да нађу неко ко би повео све заједно, а то често траје и траје. Једно веће је један професор затекао групу ученика у каторској пошти у 21 час: хтјели су да зову Будву, родитеље који су вјероватно помиšљали на најгоре. Професор је позвао два таксија и дјеца су стигла кући. Дјеца се боје и напуштају часове да би ухватилају дневни аутобус, а директор школског центра захтијева да се престане с том праксом, јер се не може издати свједочанство ученику који не похађа редовно на ставу. Изостајање са наставе не може се ни под каквим околностима толерисати.

E. J. Ђ.

СПИСАК ДОМАЋИНСТАВА КОЈИМА ЈЕ ДОДИЈЕЉЕНА БЕСПОВРАТНА ПОМОЋ

ЕВО ИМЕНА ДОБИТНИКА БЕСПОВРАТНЕ ПОМОЋИ:

Јелена Богдановић 4 милиона динара, Јомир Ковачевић 3,5, Ју оица Страхиња 2,5, павле пуста хија 2, јвица Вукчевић 4, данци 2, гадовић 4, Ана медан 3,5, ги кола мариновића 2, трико швер цанџа, анте делојић 4,5, Стане Рађеновић 3,5, Маре Рађеновић 3,5, аније Рађеновић 4, Ристо Николић 4, Војо Ковачевић 3,5, Јован Станишић 4,5, милица ваштрица 3,5, илија ваштрица 4, њу ро дулетић 4,5, Нико делојић 4,5, илија војводин 2,5, нико Станишић 4, миљко Станишић 4, влајко Станишић 4, Раде Радуловић 3,5, Томо вукотић 3,5, Алекса зе новић 4, милица Кнежевић 2, Ве лимир Јовановић 2,5, лепа Рађено вић 3,5, Јово лијешевић 2, Стане Вучковић 3,5, Казимир Антониоп ли 4, Драго Дудин 3,5, Петар Зе новић 2,5, Божидар Јовановић 4,5, Митар Тановић 3,5, марија Петровић 2,5, жарко Вукчевић 4, данци Мартиновић 4, далибор Антониопли 4, Урош Зеновић 3,5, Брана Замојлић 3,5, марта Тановић 4, Јела Новаковић 3,5, Ева Зеновић 5, Ксенија Капа 2, Петар прибилиовић 4,5, Мило Фран пета 3, Милош Савичић 4, Данцица Божовић 4, Јуђо Марковић 3,5, илија марковић 4, љубана Ко вачевић 2,5, Радмила Петелић 4,5, Петар Зеновић 4,5 прена цјеротић 2,5, Ристо Станишић 3,5, видо Митровић 4, илија Кнежевић 4, Ленка делојић 4, 'вуро Кнежевић 2,5, Никола Јелушин 3,5, Владимијр Станишић 2,5, милица Зец 4, Петар Браин, 4, иво Зец 4, Раде Лазовић 2, данци лијешевић 4, данцица и Крсто Руцовић 2,5, Мила, Јоке и деса Тановић, 2,5, Стево Танковић 3,5, Јово Францита 3, Зорица Хаџић 3,5, Раде Зец 4, Томислав Урбан 4, Петар Кис жевић 2, Гордана Вукадиновић 4, Никола Слованић 2, Рајко Ју мовић 2,5, данцица Бушковић 4, Пере Стојановић 4, Гојко Зец, 2, Крсто Прибилиовић 2,5, Крсто Кнежевић 2, Милорад Шабан 2, Бранко Божовић 3, илија Новаковић 4, Јоке Басовић 3, Никоља Лијешевић 3, Марко Борета 4, Бистра Слованић 2, Јубогимир Радоњић 3,5, Јован (Иво) Божковић 2,5, Олга Винђићовић Живковић 5, Милан Јелушин 3,5, Ање Јовановић 2, Боко Божовић 2,5, Јовица Пићан 4,5, Бранко Аизуловић 3,5, Борица Аизуловић 3,5, Смайл Лешевић 4, Зорка Микиула 4, Ми лорад Пићан 4,5, Крстина Шуљак 4,5, Милана Станишић 4,5, Ленка Митровић 4, Никола Башковић 4, Бранко Мухар 4,5, данцица Ивановић 2,5, Даринка Пејовић 3,5, Ање Кентера 3,5, видео Милутиновић 4, Стево Кажанегра 3,5 'вуро Прибилиовић 2,5, Крсто Перовић 4, Томо Давидовић 4,5, Јубица Калотршивић 4, Де санка Субић 4, Слободан Среzen тић 2, Шпиро Грековић 3,5, Аника Теодоровић 4, Кате Среzenтић 2, Крсто Андрић 4, Шпиро Греко вић 2, Јубо Једужић 4, Иво Мач ковић 2,5, Михајло Басовић 4, Вуко Верек 3,5, Маре Божовићи 4, Шпиро Калинин-Балабушчић 2,5, Ана Новакорић 4,5, Ненад Марковић 4, Владимир Длизић 2, Неш трица Мушура 4, Саво Субић 3,5, Томо Грејовић 4, Блажко Иванче вић 2,5 Јоко Тановић 4,5, Никоља Ђурашевић 2, Јоко дулетић 3,5, Јубо Пићан 3,5, Блажко Митровић 2,5, Стево Алексић 4, Ру жица Борета 2, Шпиро Зеновић 4,5, Стане Зеновић 3,5, Софија Зец 3,5, Марко Митровић 2,5, Стане Ваковић 3,5, Аранка Скутарић 3,5, Ање Јановић 2,5, Марко Ма риновић 2,5, Душан Кнежевић 4, Момчило 'вукановић 2, Милорад дулетић 2, Стане Ковачевић 4, Марко Вукадиновић 3,5, Вудимир Платичевић 3,5, Стево Крстић 4, Марко Вукадиновић 3,5, Вудимир

Кредити ради отклањања посљедица од земљотреса

Будванска Основна банка грипремилаје информацију о кредитирању индивидуалне стамбене изградње грађана чији су објекти општећени у катастрофалном земљотресу. Послије разматрања у Скупштини Банке, информација ће се наћи пред делегатском базом и Скупштином општине.

Земљотрес је оштетио или потпуно унишио 1.110 стамбених објеката, у којима је живјело 1.139 домаћинстава, од тога 561 у градским насељима, 327 у сеоским подручјима, 251 домаћинство као подграђани.

Кредити се дају с роком враћања од 20 година, каматном стотом 2%, а прва отплата почине 15. априла 1981. године. За временски неупотребљиве (жуте) објекте одобрава се 150.000,00 а за неупотребљиве (црвене) објекте 350.000,00 динара.

На проширеој сједници Савјета Фонда солидарности, која је одржана 1. октобра, разматран је извјештај о раду стручне службе и констатовано да је она успјешно обавила највећи дио послова.

До 1. октобра поднесено је 732 молбе за помоћ из Фонда солидарности. Помоћ су добила 543 домаћинства за што је од 170 милиона динара, са колико средстава Фонд располаже, исплаћено 17,515.000 динара.

Савјет је одлучио да се, у интересу пуне јавности рада, у „Приморским новинама“ објави списак добитника бесправне помоћи, како би сви радни људи и грађани имали увид у расподјелу средстава из Фонда солидарности.

вић 2,5, Јоко Кнежевић 3,5, Гојко Мариновић 2, Блажо Кнежевић 2, Влагој Кривокапић 2,5, Зорка Јукић 3,5, миливоје Рафаиловић 3,5, Крсто Рафаиловић 3,5, Анђелика Рафаиловић 4, Анджечевић 4, Васо Рафаиловић 2, Зорка Станишић 4,5, Спасо Беччић 2,5, Радован Катинић 2,5, Панто Чучук 2, Марко Стојановић 4,5, Ивана Мартиновић 4, Ристо Мартиновић 3,5, Никола Шољага 2,5, Јакимо Стојановић 4, лазар Шољага 2,5, вељко Шољага 2, Вуко Клан 4,5, даринка Калаџевић 4, иво Јовићић 3, томо Јовановић 4, Марко Станишић 2,5, Даница Делојик 4, драге Пљошта 4, Анте Шумић 4, Раде Јокић 3,5, Милош Ниша-вић 3, Пеко Зец 2,5, Јела Куљача 4, Саво Љубишић 4, Даринка Идијановић 4, Даринка Борозан 3,5, данило Кажанегра 3,5, Милица Кажанегра 3,5, Јово Кажанегра 3,5, Димитрије Ратковић 4,5, Крсто Кнежевић 3, Марко Ваконовић 4,5, Илија Зец 3, душан Брајић 4, Саво Божовић 4, Марко Зец 3,5, Марко Шумар 4, буро Ивановић 3,5, Ненад Кентера 2,5, Мирко Кентера 3,5, Крсто Зец 4, Јово Каписода 4, Перо Божовић 3, Крсто Марковић 2,5, Стане

Лазовић 5, Јово Гитовић 2,5, Никола Вучковић 2,5, Душан Усалчевић 2,5, Марко Љијешевић 4, Илија Станишић 3, Владо Лазовић 4, Данило Поповић 2,5, Бранко Недовић 2, Милан Филиповић 2, Даринка Фатин 2,5, Иво Франјета 4, Стане Краповић 3,5, Марија Алексић 4, Данило Пејаковић 4,5, Мчило Станишић 3,5, Нико Мартиновић 4, Мартин Рафаиловић 3,5, Башко Раденовић 2,5, Мијорад Ковачевић 4,5, Ивана Рађановић 5, Мило Иванчевић 4, Мило Рафаиловић 2, Иво Граџун 3,5, Јела Митровић 2,5, Ана Мајориновић 4, Дара Рафаиловић 2,3, вић 3, Петар Лазовић 3,5, Стане Радоњић 2,5, Стане Милојко 2,5, Стане Јубишић 3,5, Саво Митровић 3,5, Јово Лазовић 3,5, Борко Лазовић 3,5, Стана Субота 4, Стане Шканата 4, Блажко Поповић 4, Стево Андровић 2,5, Андријана Срзентић 2,5, Крсто Радуоновић 2,5, Иво Вуковић 2,5, Митар Митровић 3,5, Милица Франовић 2,5, Тодор Каљајњеревић 4,5, Лука Зеновић 2, Смиљка Вукотић 4,5, Драгица Медитровић 2,5, Руже Грегорић 2,5, Ђура Павловић 3,5,

ОДЛУКА

На сједници Савјета
Фонда солидарности одлу-
чно је да се Дому здрав-
ља у Шавнику додијели
помоћ у опреми четрдесет
болесничких постеља, као
и да им се поклоне једна
амбулантна кола.

Подсјећамо да је Општина Шавник, најнеразвијенија комуна у Црној Гори, послије катастрофа лног земљотреса, од свог скромног буџета, који је износио девет стотина милиона стarih динара, издвојила сто милиона за помоћ пострадалима у нашој општини.

До израде потребне пројектне документације грађанима се одобрава аванс у висини 50% кредита.

ни 50% кредита.

Од 1. августа до 31. септембра Банка је примила укупно 933 захтјева за кредит. Од тога ријешена су 532 захтјева и то по мјесним заједницама: Будва I — 188, Будва II — 145, Бечићи — 61, Свети Стефан — 43 и Петровац — 95. Укупна средства која је Банка одобрила за 532 захтјева износе 134 998 000.00 динара.

Одобрена средства по мјесним заједницама износе: Будва I — 50.020.000,00, Будва II — 35.028.000,00, Бечићи — 16.500.000,00, Свети Стефан — 10.250.000,00 и Петровац — 23.150.000,00 динара.

Сви захтјеви нису решени, а и рок за њихово подношење продужен је до 15. октобра.

Зорка Суђић 3,5, Марија Калоштро 4, Видо Зеновић 2,5, Милица Радовић 2,5, Иво Раичевић 2, Нико Зеновић 2, Вељко Андрић 2,5, Станко Мицор 4,5, Радомир Калуђеровић 2,5, Иво Перовић 2, Светозар Давидовић 4, Мило Раичевић 2,5, Чедо Гвозденовић 4, Душан Ђуровић 2, Станко Гвозденозић 2, Ивилица Оцић 5, Блајко Радуловић 2, Лазар Франојић 3,5, Видо Срзентић 2,5, Ката Грегорић 4, Милица Медин 2,5, Саво Шољага 2, Даринка Шошчић 3,5, и Јован Баровић 2,5, диплана.